

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

8. søndag i treenighetstiden – 23. juli 2023

Prekentekest: Matt 6,19-24

Lesetekst I: 2 Mos 32,1-4.30-35

Lesetekst II: 1 Joh 2,15-17

Det udelte hjerte

«De gode nyheter» ifølge Matteus på den 8. søndagen i treenighetstiden handler om vår gudsrelasjon, om hvilke prioriteringer vi gjør i livet, og om hva som er viktig for oss sett i et større perspektiv.

Man kan aldri elske med et halvt hjerte, hverken Gud eller mennesker. Et av hovedbudene i Skriften er: «Du skal elske HERREN din Gud av *hele* ditt hjerte og av *hele* din sjel og av *all* din makt» (5 Mos 6,5). Men ofte setter vi oss selv, vårt eget ego, foran både Gud og mennesker. Albert Einstein sa det en gang slik: «Jeg tror at hensikten med all åndelighet, er å frigjøre mennesket fra dets ego».

Vårt bibelske kall er å sette Gud først med et udelte hjerte, å arbeide med oss selv så vi går fra egoisme til alteruisme. Dette er en kontinuerlig kamp, men både glede og smerte er kjærlighetens følgesvenner. For budet lyder: «Du skal *elske* Herren din Gud ...». I våre dager mer enn kanskje noen gang før trenger vi en «global og uselvvisk kjærlighet». Og hvert menneske er unikt og en del av den store helheten.

Et delt hjerte er ikke mulig

Henrik Ibsen sier i «Brand»: «Det som du er, vær fullt og helt, og ikke stykkevis og delt». Og på Karmel-fjellet spør profeten Elia folket: «Hvor lenge vil dere halte til begge sider? Er HERREN Gud så følg ham; og er Baal Gud, så følg ham!» (1 Kong 18,21). Skriften er klar på at halting eller vingling, eller sagt med Matteus «et delt hjerte» ikke er mulig i en gudsrelasjon. «Vi kan ikke tjene både Gud og Mammon» (Matt 6,24).

«Mammon» er aramaisk for «penger, formue og eiendom». I vår materialistiske verden er denne påminnelsen kanskje viktigere enn noen gang. Men alt som konkurrerer med eller ødelegger vårt forhold til Gud, kan sammenlignes med «Baal» eller «Mammon», hva enn «vår gullkalv» måtte være.

Hjertet er symbolet på det å være i live. Hjertebanken kaller oss til å gjenoppdage det guddommelige ved skapelsen. En keltisk bønn lyder slik: «La mitt hjerte slå i takt med Ditt og med Din verden».

Et nytt hjerte

«Det udelte hjertet» er et nytt hjerte. Å følge Mesteren er som å gjennomgå en hjertetransplantasjon. Han gir oss et nytt hjerte. Og han møter oss som han har lovet, i både dåpen og nattverden. Å få et «nytt hjerte» er som oftest en lang prosess, det er ikke gjort en gang for alle. Og operasjonen kan også være smertefull. Men når det er Jesu hjerte som banker i oss, får vi del i hans liv og hans *lys*. Da blir det som Matteus uttrykker det i vår tekst: «Om øyet ditt er klart, er det fordi kroppen er fylt av lys».

Elsk ikke «kosmos»

I 1. Johannes brev står det at vi ikke skal elske «verden» og heller ikke det som er i «verden». Om vi leser teksten på gresk, er ordet for «verden», «kosmos». Det utvider perspektivet til ikke å bare gjelde vår lille blå jordklode, men hele universet, hele skapelsen. Det greske ordet «kosmos» betyr «orden» eller «ordning» og det er brukt 188 ganger i Det nye testamentet.

«Verden» i 1. Johannesbrev betyr først og fremst alt det som kan skille oss fra Gud og vårt forhold til ham. Kanskje vi i den vestlige verden spesielt skal legge merke til advarselen om materielt skryt, «skryt av alt man eier». Det er ikke alt vi har klart å erverve oss i denne verden, som til slutt vil ha betydning. Vi som troende er kalt til å «skinne» midt i en korrumpert og syndig verden, som stjernene på universets himmel.

Vår tids avguder

Da Moses drøyde med å komme ned fra fjellet, fikk israelittene Aron til å lage en gud formet av gull, den såkalte «gullkalven». Så kan vi i dag kanskje smile litt overbærende over tanken på at de trodde at en gullkalv hadde reddet dem ut av Egypt. Men vi om vi er aldri så mye troende, så har vi også «våre gullkalver».

Alle må vi spørre oss selv fra tid til annen: Hva er det vi setter foran vårt forhold til Gud? Hva er det som hindrer oss i vår gudsrelasjon? Vi har alle våre ting som vi helst ikke vil gi slipp på, selv om vi innerst inne vet at det er ødeleggende både for vårt forhold til Gud og våre medmennesker. Vi vil kanskje helst bli værende «i vårt Egypt» selv om vi innerst inne vet at det er bedre «å komme inn i det lovede land».

Elisabeth Eriksen Levy

Pensjonist, tidligere leder for Caspari Center

Levypepi@gmail.com